БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 51 (16.134) • 1 март 1975 йил, шанба • Баҳоси 2 тийин

МАСТЕР — ТАРБИЯЧИ ВА ТАШКИЛОТЧИ

Турли даврларда халқ ўз уста ҳунармандлари билан фахрланиб келган. Муҳташам тарихий обидалар тиклаган, машҳур ирригация иншоотлари қурган, рўзғорбоп, фан-техника тараққиётига ўз билими, маҳорати, ҳунармандлиги билан муносиб ҳисса қўшганларни халқ ҳамиша «уста» деб эъзозлаб келмоқда. Уста токарь, уста бинокор, уста машинасоз, уста пахтакор дея шу касб эгаларининг ҳурматини ўрнига қўйиш уларга бўлган катта ҳурмат ва эъзоз рамзи эмасми?

Тобора юксалиб бораётган халқ хўжалигимизнинг турли тармоқларида шундай ходимлар ҳам борки, уларни кенг маънода уста — мастер деб аташ расм бўлди. Мастерлик энди уларнинг хизмат вазифасига айланиб қолди. «...Мамлакатимизда уста, удабурро деган номни халқ азалдан жуда ҳурматлайди, — деб таъкидлади ўртоқ Л. И. Брежнев ВЛКСМнинг XVII съездида сўзлаган нутқида. — Биз эса шу номга бўлган ҳурматни тағин ҳам кучайтиришимиз, ишда юксак сифатга эришадиган ишчиларни бутун чоралар билан рағбатлантиришимиз керак». Партия ва ҳукуматимиз мастерларнинг ролига ҳамиша ана шундай юқори баҳо бериб, уларнинг ишлаб чиқаришдаги фаолиятини рағбатлантириб келмоқда. Республикамизнинг кейинги йиллари мастерларнинг катта армияси вояга етди, камол топди. Улар ишлаб чиқаришнинг барча участкаларида ҳақиқий ташкилотчилар ва тарбиячилар сифатида корхоналар маъмуриятига, партия ва касаба союз ташкилотларига яқиндан ёрдам кўрсатмоқдалар. Бугунги мастер — ишчининг мураббийси, маслаҳатгўйи, ғамхўри.

«Ташсельмаш» заводидаги участкаларнинг бирида [illegible]

...ларини олиб борадилар, коммунистик меҳнат мактаблари ва иқтисодий ўқишга раҳбарлик қиладилар. Шу билан бирга, иш жойларида планларнинг, олинган социалистик мажбуриятларнинг тақдирига ҳам жавоб берадилар. Уларнинг ишлаб чиқаришда ташкилотчилик ва ёш ишчиларга мураббийлик борасидаги роли ҳам беқиёсдир. Мастер у ёки бу участкадаги ишлаб чиқариш фаолиятининг натижаларига ҳам жавобгардир. У хўжалик органлари ва партия ташкилотининг шу участкадаги ишончли вакили сифатида камчиликларнинг олдини олиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлашга ҳам масъулдир.

Мастерларнинг ишлаб чиқаришда марказий фигура сифатидаги обрўси ва ролини ошириш учун ҳали кўп ишлар қилиниши лозим. Партия ташкилотлари илғор мастерларнинг тажрибаларини кенг пропаганда қилишлари, уларга ҳамиша тегишли ёрдам кўрсатиб туришлари керак. Мастерларнинг ролини янада ошириш саноат министрликлари, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг энг муҳим вазифасидир.

Лекин ҳамма жойда ҳам мастерларнинг самарали ишлашлари учун етарли шарт-шароитлар яратиб берилган эмас. Уларнинг тарбиявий фаолияти баъзи ҳолларда етарли даражада қўллаб-қувватланмаяпти. Ишлаб чиқариш участкаларига материал ва ускуналар белгиланган муддатда етказиб берилмайди. Мастерларнинг иш жойлари керакли тарзда жиҳозланмаган. Шу сабабли баъзи мастерлар анчагина вақтларини унумсиз сарфлашга ҳамда ўз вазифаларини бажаришга халақит берадиган бошқа ишлар билан шуғулланишга мажбур бўлмоқдалар. Баъзан шундай ҳоллар ҳам бўладики, мастерларни қайта тайёрлашда уларга етарли ҳуқуқий билимлар, меҳнатни ташкил этиш, кишилар билан ишлаш юзасидан тегишинча малакалар берилмайди.

Министрликлар, корхоналар ва ташкилотлардаги партия ҳамда касаба союз ташкилотлари мастерлар билан олиб бориладиган ишлар савиясини тағин ҳам яхшилашлари, мастерларнинг маҳоратини ошириш тадбирларини кўришлари, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйишни яхшилашлари уларнинг иш ва сиёсий тайёргарлик даражасини кўтариш чораларини кўришлари зарур. Ишлаб чиқариш участкаларида план-топшириқларни бажариш ва коллектив аъзоларини тарбиялаш борасида партия группаларининг фаолияти тағин ҳам активлаштирилиб, бу иш мастерлар билан чамбарчас алоқада амалга оширилиши назарда тутилмоғи керак.

Экономикамиз дадил одимлар билан юксалиб бораётган бугунги кунда ўрта ва ўрта махсус маълумотли ишчилар сафи ҳам кенгайиб боряпти. Бу эса ўз навбатида мастернинг кенг билимли, тажрибали бўлишини ҳам тақозо этади. Унга турли масалалар юзасидан мурожаат қиладилар. Лекин шундай ҳоллар ҳам бўладики, ишлаб чиқаришга оид масалалар муҳокама қилинганда мастернинг фикри билан ҳисоблашилмайди ёки унинг мулоҳазасига тегишинча эътибор қилинмайди. Бошланғич ишлаб чиқариш коллективининг бевосита раҳбари бўлган мастернинг ҳуқуқлари кенгайтирилиши керак. Мастер фонди деб номланувчи мукофот маблағларидан ҳамиша ҳам ўринли фойдаланилмоқда деб бўлмайди. Баъзан мукофотлаш учун ажратилган бу маблағ ойлик маошларга қўшимча сифатида коллективнинг ҳамма аъзоларига тақсимланмоқда.

Партия сиёсатининг актив тарғиботчилари, меҳнатга коммунистик муносабатни тарбияловчи мастерлар ролини ошириб бориш барча ишларимиз сифатини яхшилашга, социалистик экономикани янада ривожлантириш соҳасида қўлга киритадиган ютуқларимизни кўпайтиришга катта ёрдам беради. Уз ишларининг усталари бўлган мастерлар КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленуми қарорларини амалга ошириш учун кураш, беш йилликни муваффақиятли якунлаш учун қизғин давом этаётган социалистик мусобақанинг олдинги сафларида боришлари керак.

Бухоро районидаги «Маданият» колхозининг механизаторлари баҳорнинг биринчи кунини кўкламги экиш мавсумига пухта тайёргарлик кўрган ҳолда кутиб олдилар. Хўжаликнинг деярли барча техникаси сифатли ремонт қилиниб, сафга тизилди. Колхоз деҳқонлари тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида гектаридан 40 центнердан пахта ҳосили олиш учун бел боғлаганлар. Суратда: слесарь-ремонтчилар (чапдан ўнгга) Сайфулла Насуллаев ва Истам Набиев чигит экиш сеялкаларини кўздан кечирмоқдалар.

Б. Мўминов фотоси. (ЎзТАГ).

БАҲОР ЧОРЛАЙДИ

Республикамизда қўзилатиш мавсуми бошланди

ҚЎЙ КЕЛАДИ ҚЎЗИ БИЛАН...

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган XVII пленуми республикамизда чорвачиликни янада ривожлантириш ва маҳсулот етиштиришни кўпайтиришга қаратилган амалий тадбирлар белгилади. Қўзилатиш мавсумини ташкилий жиҳатдан муваффақиятли ўтказиш белгиланган тадбирларни тезкорлик билан амалга оширишнинг асосий шартларидан биридир. Қуйида илғор бош чўпонларнинг юксак социалистик мажбуриятлари ҳақида ҳикоя қилинади.

210 ТАДАН ҚЎЗИ

Файзихон Қўнусов Нурота районидаги «Қизилча» совхозида бош чўпон бўлиб ишлайди. У боқимидаги 600 бош совлиқни қишловдан юқори семизликда олиб чиқмоқда.

— Якунловчи йилда ҳар 100 бош совлиқдан 210 тадан қўзи оламан, — дейди ташаббускор бош чўпон, — дастлабки совлиқлар қўзилай бошлади, ҳаммаси эгиз беряпти. Урғочи қўзиларнинг ҳаммасини ўстиришга қолдираман, эркак қўзиларни саралаб олиб, наслга сақлайман. Ҳар қандай шароитда ҳар 100 бош совлиқ ҳисобига 100 та қўзи асраб қоламан.

Ҳозир бўғоз совлиқлар парвариши анча қийинлашиб қолди. Уларни кеча-кундуз эҳтиёткорлик билан боқиш, қўйхоналардан узоқлаштириб юбормаслик, ҳаво айниган кезларда дарҳол иссиқ жойларга олиш керак. Бола ташлашга мутлақо йўл қўймаслигимиз лозим. Совхозимиз, районимизнинг ҳамма хўжаликларида қўзилатишга пухта тараддуд кўрилди.

ЮҚОРИ КЎРСАТКИЧ УЧУН

Чорвачиликда йилдан йил фарқ қилади. Бу йилги қишлов анча қаттиқ ва узоқ келди. Лекин етарли озуқа жамғариб олганимиз, иссиқ биноларга эга бўлганимиз, жамоатчилик узоқ яйловларда хизмат қилаётган чўпон-чўлиқларга яқиндан ёрдам бергани учун қишни бехатар ўтказмоқдамиз. Лекин қишнинг бир куни қолса ҳам қўрқ, деган нақл бор халқимизда. Қишнинг қолган кунларида ҳам постдаги соқчилардек ҳушёр турмоғимиз, ҳар бош қўй ва қўзини зоотехника талаблари даражасида боқишимиз керак.

Томди районидаги «Томди» совхозининг бош чўпони Кўчкинбой Жанабоев кўп йиллик тажрибага амал қилиб, шуларни айтди. Моҳир бош чўпон боқимидаги ҳар 100 бош совлиқдан 180 тадан қўзи олиш, ўстиришга ўтган йилдагидан бир ярим баравар кўп қўзи қолдириш, ҳар бош қўйдан 3 килограмм жун қирқиб топшириш мажбуриятини олиб, фидокорона меҳнат қилмоқда. Унинг отарида совлиқлар қўзилай бошлади.

ТАШАББУСКОР БОШ ЧЎПОН

Тўймурод Нуриевнинг номи Ульянов райони ёки «Ўзбекистон» давлат наслчилик заводидагина эмас, балки Қашқадарё областида ҳам машҳур. Бош чўпон якунловчи йилда боқимидаги ҳар 100 бош совлиқдан 260 тадан соғлом қўзи олиш ташаббуси билан майдонга чиқди. Совхознинг бошқа бош чўпонлари ҳам зиммаларига оширилган мажбуриятлар олиб ишламоқдалар.

Заводда қўзилатиш мавсумига тайёргарлик ишлари меёрига етказилди. Қўзи сўйиш, терини тузлаш жойлари тахт, қўзи сўйишга энг тажрибали кишилар ажратилди. Бу йил биринчи сорт қоракўл терини ўтган йилдагидан анча кўпайтириш кўзда тутилмоқда. Шунингдек, давлатга жун топшириш ҳам кўпайтирилади.

Биз республикамизнинг учта донгдор бош чўпони ҳақида қисқача сўзладик. Қўзилатиш мавсуми оммавий равишда бошланишига саноқли кунлар қолди. Бу мавсумни яхши кутиб олайлик ва зўр уюшқоқлик билан ўтказайлик. Ўстиришга ҳар қачонгидан кўп соғлом қўзилар қолдирайлик! Давлатга қоракўл тери топшириш юзасидан олган социалистик мажбуриятимизни шараф билан бажарайлик!

ФРАНЦИЯЛИК МЕҲМОНЛАР ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШМОҚДАЛАР

СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг ташқи ишлар комиссиялари таклифига биноан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Франция Миллат мажлиси ташқи ишлар комиссиясининг делегацияси Ўзбекистоннинг ҳаёти билан танишмоқда. Делегацияга комиссия раиси М. Кув де Мюрвиль бошчилик қилмоқда.

Франция парламентининг аъзолари 28 февралда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида бўлдилар. Дўстона суҳбат вақтида республика Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин Ўзбекистоннинг экономика ва маданиятни ривожлантириш соҳасида эришаётган муваффақиятлари ҳақида, Ўзбекистон ССР Олий Советининг фаолияти тўғрисида меҳмонларга сўзлаб берди.

Делегация аъзолари Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини, янги қурилишларини томоша қилдилар. Республика амалий санъат музейида, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетида бўлдилар.

Суратда: Франциядан келган меҳмонлар.

А. Тўраев фотоси.

КОЛХОЗЛАР БЕШ ЙИЛЛИК МАРРАСИДА

Республика колхозлари беш йилликнинг белгиловчи тўртинчи йилида улкан пахта хирмонига 3 миллион 650 минг тонна «оқ олтин» тўкдилар. Давлатга сабзавот, мева, картошка, гўшт, сут, тухум ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотларини сотиш планлари ҳам муваффақиятли бажарилди. Ўзбекистон республика колхозлар кенгашининг 28 февралда Тошкентда бўлиб ўтган мажлисида шу ҳақда гапирилди. Республика колхозлар кенгашининг раиси, Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министри Э. Т. Шайхов мажлисда доклад қилди.

Колхоз пахтакорлари айниқса катта муваффақиятларга эришдилар. Улар ҳар гектар ердан республикадаги ўртача ҳосилдорликка нисбатан қарийб уч центнер кўп пахта олдилар, Хоразм воҳаси ва Сурхондарё областидаги хўжаликларда эса гектар бошига қирқ центнердан ҳам ҳосил етиштирилди. Хусусан Тошкент, Сирдарё ва Самарқанд областларидаги колхозларда машинада пахта териш салмоғи анча кўпайди. Бу областларда бутун ҳосилнинг 59-72 проценти машинада териб олинди. 110 хўжалик беш йиллик план топшириқларини барча кўрсаткичлар бўйича бажариб бўлди.

Кенгашнинг мажлисида таъкидлаб ўтилганидек, мўл ҳосил хўжаликларнинг экономикасини янада кўпроқ мустаҳкамлади. Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда, бу хўжаликларнинг пул билан олган даромади 2,34 миллиард сўмга етди ёки шундан аввалги йилдагига нисбатан 130 миллион сўм ортиқ бўлди. Соф фойда ҳам шунча ортиб, 565 миллион сўмга етди. Колхозларнинг ғоят кўпчилиги ўтган йили анча кўп фойда олди.

Республика колхозлар кенгаши ҳам ана шу муваффақиятларга катта ҳисса қўшди. Бу кенгаш ўз фаолиятини колхоз демократиясини ривожлантириш, илғор тажрибани умумлаштириш ва ёйиш, ижтимоий ишлаб чиқаришни юксалтириш резервларидан тўлароқ фойдаланиш ҳақидаги тавсияларни ишлаб чиқиш билан боғланган вазифаларни ҳал этишга қаратди.

Мажлисда сўзга чиққан ўртоқлар ишлаб чиқаришдаги юксак натижалар колхозчиларнинг турмушини яхшилаш, колхоз посёлкаларини обод қилишга ҳам ижобий таъсир кўрсатганлигини уқтириб ўтдилар. Маҳсулотни сотиш эвазига олинган маблағлар ҳисобига бу йил саҳни 71 минг квадрат метрли уй-жойлар, 60 минг ўринли янги мактаб бинолари, 12 минг ўринли клублар, кўпгина магазин, касалхона, мактабгача тарбия болалар муассасалари биноларини қуриш планлаштирилди.

Мажлисда Ўзбекистон республика колхозлар кенгашининг янги состави ва иттифоқдош республикалар колхоз кенгашлари вакилларининг Бутуниттифоқ йиғилишига вакиллар сайланди. (ЎзТАГ).

ИЛМ-ФАННИНГ КЕНГ ЙЎЛИ

28 февраль куни Тошкентда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг йиллик йиғилиши ўтказилди. Йиғилиш қатнашчилари ана шу навбатдаги учрашувни республика ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига тайёргарлик вақтида Ўзбекистон олимлари бажарган иш натижаларига, КПСС Марказий Комитети 1974 йил декабрь Пленумининг қарорлари, Марказий Комитет Бош секретари ўрток Леонид Ильич Брежневнинг шу Пленумда сўзлаган нутқи, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати асосида олимлар олдида турган вазифаларга бағишлади.

Йиғилишни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти академик О. С. Содиқов кириш нутқи билан очди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиумининг бош илмий секретари Х. Н. Боймуҳамедов Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг 1974 йилдаги фаолияти ҳақида, 1975 йилга мўлжалланган илмий-тадқиқот ишларининг проблематик плани ва координация плани тўғрисида доклад қилди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг 1975 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш учун ва тўққизинчи беш йилликни муддатидан илгари тугаллаш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш ҳақидаги қарори асосида фан аҳлининг социалистик мусобақасини авж олдириш, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси илмий муассасалари ва ташкилотлари коллективларининг ўз зиммасига олган мажбуриятлари тўғрисида академик С. К. Зиёдуллаев доклад қилди.

Докладларни муҳокама қилишда академиклардан В. Қ. Қобулов, Н. В. Лавров, Я. Ғ. Ғуломов, Ж. Қ. Саидов, В. П. Шчеглов, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоларидан Г. Я. Умаров, М. А. Асқаров, С. К. Камолов, И. И. Искандаров қатнашдилар.

Йиллик умумий йиғилиш қатнашчилари Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиумининг ўтган йилги фаолиятини маъқулладилар, проблема-тематик план ва координация планини тасдиқладилар. Тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилига мўлжалланган социалистик мажбуриятлар якдиллик билан қабул қилинди.

Йиғилиш академик М. К. Нурмуҳамедовни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти қилиб сайлади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг йиллик йиғилиши ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов иштирок этди.

(ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИНИНГ ПЛЕНУМЛАРИ

УРГАНЧ, 28 февраль. (ЎзТАГ). Бугун Хоразм область партия комитетининг пленуми бўлди. КПСС Марказий Комитети 1974 йил декабрь Пленумининг якунлари ҳамда Пленум қарорлари ва ўрток Л. И. Брежневнинг шу Пленумда сўзлаган нутқи асосида область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида область партия комитетининг биринчи секретари М. Худойберганов доклад қилди.

Йиғилишда сўзга чиққан нотиқлар қўлга киритилган муваффақиятларни ҳамда мавжуд камчиликларни КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми ва Ўзбекистон Компартия Марказий Комитетининг XVII пленуми талаблари асосида таҳлил қилиб, ишлаб чиқаришнинг барча резервларини ишга солиш зарурлигини таъкидлаб ўтдилар. Улар Хоразм областининг меҳнаткашлари беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани янада кенг авж олдиришга қарор берганликлари ҳақида гапирдилар.

Пленум партия ҳужжатларини алмаштириш якунлари тўғрисида область партия комитетининг иккинчи секретари И. П. Дрижак докладини ҳам муҳокама қилди.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан қарорлар қабул қилинди.

* * *

ЖИЗЗАХ, 28 февраль. (ЎзТАГ). Жиззах область партия комитетининг бугун шу ерда бўлиб ўтган пленумида КПСС Марказий Комитети 1974 йил декабрь Пленумининг якунлари ва Пленум қарорлари ҳамда КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўрток Л. И. Брежневнинг шу Пленумда сўзлаган нутқи асосида область партия ташкилоти олдида турган вазифалар тўғрисида область партия комитети биринчи секретари С. М. Тоировнинг доклади муҳокама қилинди.

Партия ҳужжатларини алмаштириш якунлари ҳам муҳокама қилинди. Бу масала тўғрисида область партия комитетининг иккинчи секретари Е. А. Клеменов доклад қилди.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов нутқ сўзлади.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан қарорлар қабул қилинди.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

◆ Сурхондарё областидаги саноат корхоналарининг коллективлари ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми ва маҳсулотни реализация қилиш юзасидан икки ойлик топшириқни бажарганликлари тўғрисида 26 февралда рапорт бердилар. Сурхондарё областининг саноати пландан ташқари икки ярим миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаради.

◆ Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлиги корхоналарининг меҳнатчилари КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига амалий иш билан жавоб қайтариб, маҳсулотни реализация қилиш ҳажми ва унинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан икки ойлик топшириқни 27 февралда бажардилар. Қўшимча равишда икки миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилинади.

◆ Республика енгил саноати корхоналарининг меҳнатчилари маҳсулотни реализация қилиш юзасидан икки ойлик топшириқни муддатидан бир кун олдин бажардилар. Улар пландан ташқари саккиз миллион сўмлик ҳар хил молларни реализация қилишга сўз бердилар.

◆ Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигига қарашли саноат корхоналаари ва ихтисослаштирилган совхозларнинг коллективлари беш йилликнинг якунловчи йилида зарбдор меҳнат вахтасида туриб, маҳсулотни реализация қилиш юзасидан икки ойлик планни 27 февралда бажардилар. Улар топшириққа қўшимча суръатда олти минг сўмлик маҳсулот реализация қиладилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ НАШРИЁТИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАНИГА 50 ЙИЛ ТЎЛДИ

ЗИЁ МАСКАНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти ташкил топганига 50 йил тўлди. Нашриётимиз ана шу ярим аср мобайнида катта ва шарафли йўлни босиб ўтди. Республикада партия ташкилоти ва ҳукуматнинг доимий ғамхўрлиги ҳамда ёрдами билан у замонавий талабларга тўла жавоб бера оладиган энг йирик газета-журнал нашриётларидан бирига айланди.

У ўз фаолиятини 1924 йил 5 декабрдан, умумий тиражи унчалик катта бўлмаган «Қизил Ўзбекистон» газетасини нашр этишдан бошлади. Ўша даврда нашриёт бош идора деб аталарди. «Печатник» журналида таъкидланишича биргина «Альберт» газета-ротация машинаси ва 500 кишилик бўлган босмахона ўша даврда Ўрта Осиёдаги энг йирик корхоналардан бири ҳисобланган. 1946 йилгача нашриётимиз республика нашриётлари ва полиграфия корхоналари бошқармасининг 2-босмахонаси хизматидан фойдаланиб келди. 1950 йилда эса босмахона нашриёт билан қўшилиб Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти деб атала бошлади.

Нашриётимиз ҳозир мамлакатдаги энг йирик полиграфия корхоналаридан бири ҳисобланади. Айниқса кейинги йилларда техника тараққиётининг жадал суръати, янги-янги машиналарни ишлаб чиқариш ва [illegible] топширилиши натижасида унинг ишлаб чиқариш қуввати ниҳоятда ўсди. Газета-ротация цехи, ботиқ босма комплекси ишга туширилди. Эндиликда корхона маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми, илғор техника ва технологияни ўзлаштириш ва барча иқтисодий кўрсаткичлар бўйича мамлакатимиздаги партия органлари нашриётлари ўртасида учинчи ўринга чиқиб олди. Нашриётимизда ҳозир босма усулларининг уч хилидан фойдаланилмоқда.

Нашриёт ишлаб чиқаришини янада ривожлантириш уч босқичдан иборат бўлган план асосида амалга оширилмоқда. 1951 — 1975 йилларни ўз ичига олган дастлабки икки босқич режалари асосида ишлаб чиқаришнинг барча участкалари тўла механизациялаштирилди ва автоматлаштирилди. Нашриётда марказий газеталарни алоқа каналлари орқали қабул қилиш пункти ишга тушди. Натижада «Правда», «Известия», «Социалистическая индустрия», «Сельская жизнь», «Труд», «Комсомольская правда» ва бошқа марказий газеталарнинг матрицалари шу ернинг ўзида тайёрланади. Об-ҳаво ноқулай бўлган матрицалар қўшни республикалар ва Закавказье полиграфия корхоналарига ҳам юборилади.

[illegible] иборат редакциялар ва нашриёт корпусининг [illegible] газета редакциялари ходимлари — [illegible] катта во[illegible] босмахона; [illegible] журнал редакциялари [illegible] ҳамкорлик [illegible] қуввати[illegible] фойдаланиладиган графикда [illegible]да, юқори [illegible] чиқариладиган [illegible] техника [illegible] журналлар[illegible] бораётган [illegible] белгиланган вақтда [illegible] таъминламоқда.

Агар 1951 йилда Тошкентда бир галги умумий тиражи 360 минг нусхани ташкил этадиган 9 та газета, шу жумладан иккита марказий газета чиқарилган бўлса, 1974 йилда, реконструкциянинг иккинчи босқичи охирига келиб, нашриёт босмахонасида бир галги умумий тиражи 5,5 миллион нусхани ташкил этувчи 35 газета босиладиган бўлди. Нашриётнинг ўз газеталари сони икки баравардан кўпроқ ошди. Уларнинг умумий тиражи 3820 минг нусхага етди. Шунингдек журналлар сони ҳам кўпайиб, бир галги тиражи 8 миллион нусхадан зиёд бўлган 42 номдаги журнал чиқмоқда.

Бир неча йил бўлдики, нашриёт ўзининг юқори, офсет ва ботиқ босма турларига эга. Ишлаб чиқариш жараёнлари автоматлаштирилгани ва янги технология изчиллик билан жорий қилинаётгани натижасида бадиий-тасвирий полиграфия маҳсулотларининг янги турларини ўзлаштириш, открыткалар, муқовалар, дипломлар, ёрлиқлар ва бошқа бадиий буюмлар ишлаб чиқариш имконияти вужудга келди. Янги қувватлар ўзлаштирилаётгани сабабли нашриётнинг ишлаб чиқаришдан олаётган даромади ҳам йил сайин ошиб бормоқда.

Корхона коллективи КПСС XXIV съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошира бориб, тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли туgаллаш учун социалистик мусобақани тобора авж олдирмоқда. Белгиловчи йил планлари ва социалистик мажбуриятлар барча кўрсаткичлар бўйича ошириб бажарилди. 1974 йилда пландан ташқари 332 минг сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Нашриёт коллективининг бу йилги режалари яна ҳам юксак. КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленуми қарорлари ҳамда Марказий Комитетнинг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан якунловчи йилда 6 миллион 850 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олдик. Якунловчи йилнинг январь-февраль ойлари планлари ҳам муддатидан илгари бажарилди.

КПСС Марказий Комитетининг Мурожаатида таъкидланганидек, маҳсулот сифатини яхшилаш ҳамда матбуот маҳсулотларини ўз вақтида чиқариш, уларнинг чиқиш муддатини қисқартириш ва полиграфик ижросини юксалтиришга эришиш корхонанинг асосий кўрсаткичи, коллектив ишининг ёрқин кўзгуси бўлиб қолади. Нашриёт бу соҳада тубдан ўзгаришларга эришмоқда. Ўн бўёқли офсет босма машиналарининг комплекс автоматлаштирилган участкаси «Муштум» ва «Ғунча» журналларининг босилиш муддатини икки мартадан кўпроқ қисқартириш ва сифатини яхшилаш, «Крокодил» журналини бир йўла 400 минг нусхали тираж билан босиш имконини берди. Эндиликда 253 минг тиражли «Гулистон» ва 645 минг тиражли «Саодат» журналларидан ташқари «Работница», «Крестьянка», «Здоровье» номли марказий журналлар бир галги умумий тиражи 2 миллионга яқин нусхада босмадан чиқарилмоқда.

Партия ва ҳукуматимиз газета ва журналларга нисбатан тобора ўсиб бораётган талабни тўла қондириш ва уни ўз вақтида чиқариш масаласига алоҳида эътибор бермоқда. Бу соҳада Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг кўрсатмаси асосида газета чиқариш ва уларни ўқувчиларга ўз вақтида тарқатиш ишида кескин бурилиш ясалди. Вақтли матбуот турларининг тиражи ошди.

Коллективимиз ўнинчи беш йиллик режаларини ҳам белгилаб олди. 1980 йилга келиб, нашриёт босмахонасида босиладиган газеталарнинг бир галги тиражи 7 миллион нусхага етади. Республика газеталарининг тиражи анча ўсади, алоқа канали орқали 15 номдаги марказий газеталарни қабул қилиш мўлжалланмоқда. Мавжуд резервлардан унумли фойдаланиш, тежамкорлик ва иқтисод қилиш режимини амалга ошириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш натижасида ишлаб чиқариш самарадорлиги кескин ошади, ортиқча сарф-харажатсиз яна юз минглаб сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш имконияти туғилади.

Корхонамиз коллективи КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми қарорларини изчиллик билан амалга ошириш, тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли туgаллаш учун социалистик мусобақани авж олдирмоқда. Нашриётимиз ўтган йили Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида қатнашиб, полиграфия корхоналари орасида мукофотли иккинчи ва учинчи ўринларни эгаллашга муваффақ бўлди. «Известия» газетаси чиқариладиган 43 та шаҳар матбаачилари мусобақасида икки марта кўчма Қизил байроқ ва биринчи ўринни, «Правда» газетасини чиқариш бўйича учинчи пул мукофотини олишга эришдик. Нашриёт коллективининг 1974 йилда қўлга киритган муваффақиятлари республика Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси томонидан юқори баҳоланди. Виставка жюрисининг қарори билан нашриёт рангли телевизор билан мукофотланди. Ўтган йилнинг IV квартали якунлари бўйича эса, СССР Министрлар Советининг нашриёт, полиграфия, китоб савдоси Давлат комитети ва маданият ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг қарори билан Бутуниттифоқ мусобақасида ғолиб чиқилганлиги учун иккинчи пул мукофотини олишга муваффақ бўлдик. Нашриётнинг бир группа ишлаб чиқариш илғорлари ва ветеранлари Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланиб, етти кишининг «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвонига сазовор бўлганлиги коллектив фаолиятига берилган юксак баҳо бўлди. Албатта, энг қувончлиси, ташкил этилганлигининг 50 йиллиги муносабати билан нашриётимиз Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланганлигидир.

Биз бугунги шодиёна кунда социалистик мусобақада пешқадамлик қилаётган Тамара Дубинская, Шукрулла Пўлатов, Норбой Умаров, Юрий Алексеев, Иван Мушинский, Рафаэль Муҳамедов, Санобар Расулова, Людмила Ғиёсова, Хайрулла Юнусов, Александра Аверкиева, Нина Данкина, Собир Соатов, Роза Минулина, Назира Ҳамроалиева, Яков Бродский, Самиғ Умрзоқов, Ҳакимжон Зоҳидов каби юзлаб беш йиллик илғорларимиз билан беҳад фахрланамиз.

Бу илғорлар, ишлаб чиқариш новаторлари, матбаачилик касбини улуғлаётган оташқалб кишилардир. Улар техникани мукаммал эгаллаб, бутун куч ва билимларини полиграфия ишини янада ривожлантиришга сарфламоқдалар. Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг шу кунги муҳим вазифаси илғорлар тажрибаси ва ташаббусини кенг ёйиш ва уни коллективнинг умумий мулкига айлантиришдан иборат бўлмоқда.

Зиё маскани бўлган корхонамиз коллективи иккинчи эллик йилликка қадам қўяр экан, янада юксак марраларни эгаллаб, техника тараққиётини жадал суръатлар билан давом эттириш, экономикани мустаҳкамлаш учун социалистик мусобақани тобора авж олдираверади. Меҳнатсевар коллективимиз галдаги вазифаларни ҳам шараф билан бажариб, беш йилликни катта муваффақиятлар билан туgаллайдилар.

И. ШОҒУЛОМОВ,
Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриётининг директори.

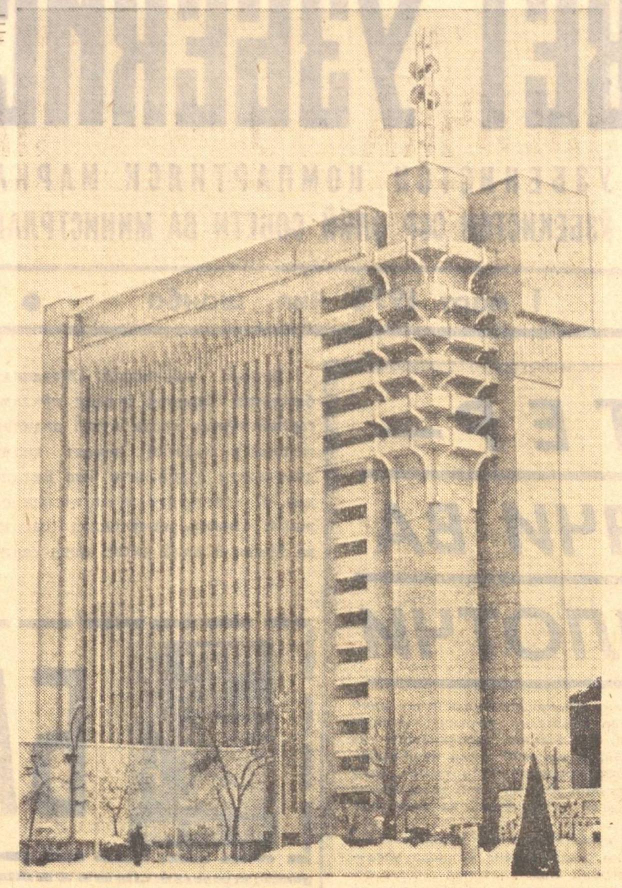

Суратда: Тошкент шаҳри ҳуснига ҳусн қўшган ўн олти қаватдан иборат редакциялар ва нашриёт корпусининг янги биноси.
М. Каримов фотоси.

БУГУН КОМСОМОЛДА ҲУЖЖАТ АЛМАШТИРИШ БОШЛАНАДИ

САДОҚАТ МАНДАТИ

Улуғ Советлар мамлакатининг энг садоқатли, жасур ва фидокор ёшларини ўз сафларига бирлаштирган Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг барча ташкилотлари катта имтиҳон олдида турибдилар. Бугун комсомолда ҳужжат алмаштириш бошланади. Ўзбекистон комсомолининг шонли 50 йиллик юбилейи арафасида бошланаётган бу муҳим ижтимоий-сиёсий тадбир йигит-қизларимиз ҳаётида энг унутилмас воқеалардан бири бўлиб қолиши табиийдир.

ВЛКСМ XVII съезди комсомол ҳужжатларини алмаштириш тўғрисидаги масалани кўриб чиқиб, бу муҳим тадбирни 1975—1976 йилларда ўтказиш ҳақида қарор қабул қилган эди. ВЛКСМ Марказий Комитети II пленумининг «Комсомол ҳужжатларини алмаштиришни ўтказиш тўғрисида»ги қарори йигит-қизлар шижоаткорлиги, ғайрат-ташаббусини беқиёс кучайтиришнинг муҳим омили бўлди. Комсомол ҳужжатларини алмаштириш ВЛКСМ аъзоларининг меҳнат ва ижтимоий-сиёсий активлигини ошириш, комсомолнинг барча звеноси фаолият доирасини чуқурлаштириш ва кенгайтириш, КПСС XXIV съезди белгилаб берган улуғвор планларни рўёбга чиқариш учун курашни янада авж олдиришга қаратилган йирик ташкилий-сиёсий тадбир эканлиги қарорда алоҳида таъкидланди.

Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзи ташкил қилинганидан буён ўтган даврда комсомол билетларини алмаштириш бешинчи марта ўтказилмоқда. Сўнгги бор комсомол ҳужжатлари 1967 йилда алмаштирилган эди. Ўшандан буён комсомол ташкилотлари ҳаётида жуда муҳим ўзгаришлар рўй берди. Ички Союз ишлари янада активлашди. Комсомолнинг ёшлар ўртасида олиб бораётган ғоявий-тарбиявий ва ташкилотчилик ишлари такомиллаштирилди. Республикамиз комсомол ташкилоти сафи 70-йилларнинг жасур ва ташаббускор йигит-қизлари ҳисобига ўсди. Кейинги саккиз йил ичида қарийб 800 мингга яқин ёш ВЛКСМ аъзолигига қабул қилинди.

Ҳозирги кунда комсомол билети ҳар бир йигит-қиз қалбидан муқаддас жой олиб, чуқур маъно касб этиб турибди. У йигит-қизларнинг Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзига мансублиги ҳақидаги шаҳодатнома бўлиб, комсомолларни коммунистик жамият қурилишининг энг зарбдор участкаларига чорламоқда. Шунинг учун ҳам қўлига комсомол билетини олаётган ҳар бир ёш ўзининг партия билан маънавий ва ғоявий жиҳатдан мустаҳкам боғланганлигини, Ленин партияси иши учун курашга ҳар доим шай бўлиб турганлигини ҳис қилмоқда. Бу комсомол аъзолари учун шунчаки мавҳум тасаввур бўлмай, балки уларга юксак масъулият ҳиссини юкламоқда.

Комсомол ҳужжатларини алмаштиришга республикамиз комсомол ташкилотлари қизғин тайёргарлик билан келдилар. ВЛКСМ XVII съездидан кейиноқ бу соҳада қизғин иш бошлаб юборилган эди. Дастлаб комсомолнинг асоси — бошланғич ташкилотларнинг жанговарлигини янада оширишга алоҳида эътибор берилди. ВЛКСМ Уставига киритилган тузатишлар ва ўзгартишлар натижасида ташкилотларнинг структураси янада такомиллаштирилди ва яхшиланди. Натижада янгидан 953 бошланғич ва 19 мингдан зиёд цех комсомол ташкилотлари ташкил этилди. Буларнинг барчаси ҳужжат алмаштиришдек муҳим ижтимоий-сиёсий тадбир олдидан йигит-қизлар ўртасида тарбиявий ишларни янада яхшилашга асосий замин бўлди. Комсомол ҳужжатларини алмаштиришда биз партия ташкилотларининг ташкилий-сиёсий ишларда ва партия ҳужжатларини алмаштириш даврида тўпланган бой тажрибасидан ижодий фойдаланишни асосий мақсад қилиб қўйганмиз. Шунинг учун ҳам тайёргарлик даврида район ва шаҳар комсомол комитетларида шу муҳим масалага бағишлаб ўтказилган пленумларга, бюро мажлислари, семинарлар, қолаверса, комсомол активлари мактабларидаги машғулотларга тажрибали партия ходимлари ҳам таклиф қилинди. Улар комсомол етакчиларига ҳужжатларни алмаштириш билан боғлиқ бўлган ташкилий ва техникавий ишлар юзасидан энг муҳим маслаҳатлар беришди.

Комсомол ҳужжатларини алмаштириш ВЛКСМ аъзоларига янги нусхадаги комсомол билетларини топширишнинг ўзигина эмас, балки бу муҳим тадбир комсомол-ёшларни партия комсомол олдига қўйган масъулиятли вазифаларни бажаришга янада активроқ сафарбар этиши, комсомолнинг бутун фаолиятини янги юксак босқичга кўтаришга хизмат қилиши керак. Шунинг учун ҳам ленинча ўқувлар, ленинча синовлар, сиёсий ва иқтисодий ўқув тўгараклари, «Меҳнат ва СССР мудофаасига тайёр!» Бутуниттифоқ спорт комплекси нормативларини топшириш каби комсомолнинг турли хил иш формалари йигит-қизларни идеология ва ташкилотчилик ишларига актив жалб қилишни, уларнинг меҳнат тарбиясини янада жонлантиришни асосий мақсад қилиб қўяди.

Комсомол ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик даврида комсомол-ёшларнинг меҳнат активлиги янада ошди. Буюк Ғалабанинг 30 йиллиги, Ўзбекистон комсомолининг 50 йиллик юбилейи шарафига зарбдор меҳнат вахтасида туриб ишлаётган йигит-қизлар ва уларни ўз сафларида бирлаштирган комсомол ташкилотлари ўртасида комсомол ҳужжатларини алмаштиришни биринчи бўлиб бошлашдек юксак шараф учун ўзаро мусобақа қизиб кетди. Андижон, Чирчиқ, Каттақўрғон, Гулистон, Фарғона шаҳарлари ва Пахтакор, Киров, Коғон, Уйчи районлари комсомол ташкилотларида бу мусобақа қизғин тус олди. Ёш меҳнатчилар янги-янги ватанпарварлик ташаббуслари билан чиқдилар.

Бу мусобақа кун сайин кенг қулоч ёймоқда. Республикамизнинг 2 миллиондан ортиқ комсомол-ёшлари «Беш йилликка — зафарли якун! Ҳамма нарса меҳнат ғалабаси учун!» шиори остида ишлаб, зафар чўққиларини эгалламоқдалар. Шу билан бирга йигит-қизларимиз Улуғ Ватан урушида қаҳрамонларча ҳалок бўлган ватандошларимиз хотираси учун ҳам меҳнат қилишга қатъий бел боғламоқдалар. «Ўзим учун ва ўша йигит учун!» шиори остида ишлаётган комсомолларни ҳар бир корхонада, қурилиш майдонида, колхоз-совхоз далаларида учратиш мумкин.

Комсомолобод районидаги Мирзааҳмедов номли совхоз ишчиси Зуҳрахон Холматова юртдоши Совет Иттифоқи Қаҳрамони Неъматжон Ҳакимов учун, Пахтачи районидаги «Коммунизм» колхозининг комсомол-ёшлар бригадаси бошлиғи, Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Х. Абдиев Совет Иттифоқи Қаҳрамони Қудрат Суюнов учун, Калинин районидаги «Москва» колхозининг сут соғувчилари Ҳалима Тоирова, Карима Иброҳимовалар ҳамқишлоғи — Совет Иттифоқи Қаҳрамони Исломжон Усмонов учун ҳам ишлашга аҳд қилдилар. Меҳнат фронтининг бундай жасоратли, ҳақиқий қаҳрамонлари сафи кун сайин ўсмоқда.

Фарғона тўқимачилик комбинати ва Сариосиё районидаги «Коммунизм» колхози меҳнат коллективларининг республика комсомолининг 50 йиллиги шарафига «Комсомол барча авлодларининг зарбдор меҳнати — комсомол 50 йиллигига» шиори остида ишлашга чорлаган мурожаатини корхоналарнинг, колхоз ва совхозларнинг сергайрат ишчи-деҳқонлари қўллаб-қувватладилар. Ҳозирги кунда бу мурожаатга қўшилган 100 дан ортиқ меҳнат коллективида кўтаринкилик тобора ошиб бораётир.

Тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида республикамиз меҳнатчилари янада баракали меҳнат қилиш учун зиммаларига оширилган мажбуриятлар олишди. Саноат корхоналарида йиллик планга қўшимча 500 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш, колхоз ва совхозларда 5 миллион 300 минг тонна «оқ олтин» етиштириш учун кураш қизғин тус олди. Меҳнатда жасорат намуналарини кўрсатиб, республика комсомоли якунловчи йил юксак вазифаларини бажаришга ўзининг муносиб улушини қўшишга ҳаракат қилмоқда.

Комсомол ҳужжатларини алмаштириш жасоратли ёшликнинг ғайрати тўлиб-тошган бир пайтда бошланмоқда. Ишлаб чиқаришда байроқдорлик қилаётган Меҳнат Қизил Байроқ орденли Андижон ёғ-мой комбинати, Олмалиқ кон-металлургия комбинати, Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, Коғон локомотив депосининг ишчилари, Қарши, Мирзачўл ва Сурхон—Шеробод чўлқуварлари ва бошқа ўнлаб ташаббускор комсомоллар биринчи бўлиб янги нусхадаги комсомол билетини олишга муяссар бўладилар.

Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг аъзолари доҳий Ильич сиймоси туширилган янги нусхадаги комсомол билетини қўлга олар эканлар, ҳар доим Коммунистик партия ишига садоқатли бўлишга қатъий ваъда берадилар. Улар жасоратли авлодларимизнинг муносиб ворислари эканликларини амалда кўрсатиб, 70-йиллар комсомолларининг ажойиб ишларини тарих саҳифаларига зарҳал ҳарфлар билан ёзиб қолдирадилар.

С. КУДРЯВЦЕВ,
Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг иккинчи секретари.

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИДА

1905 — 1907 ЙИЛЛАРДАГИ РЕВОЛЮЦИЯГА БАҒИШЛАНАДИ

ИВАНОВО шаҳрида «В. И. Ленин ва Россиядаги 1905—1907 йиллар революциясида маҳаллий партия ташкилотлари» деган мавзуда илмий конференция очилди. КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти, СССР Фанлар академиясининг СССР тарихи институтининг олимлари, Украина, Белоруссия, Грузия, Латвия, Литва, Эстония, Россия Федерациясининг бир қанча шаҳарларидаги олий ўқув юртлари КПСС тарихи ўқитувчилари, марказий ва маҳаллий архивлар ҳамда музейларнинг ходимлари иштирок этмоқдалар. Олимлар биринчи рус революцияси даврида марказ, ғарби-шимол, жануб, Поволжье, Урал, Сибирь, Узоқ Шарқ, Балтика бўйи, Закавказье ва Ўрта Осиё большевистик ташкилотларининг фаолиятини таҳлил қиладилар.

СИНФДАН — ТРАКТОРГА

Механизаторлар курсини тамомлаб чиққан 80 нафар тракторчи Тожикистоннинг жанубида жойлашган Куйбишев районидаги колхоз ва совхозларнинг далаларида иш бошладилар. Улар баҳори экинлар экмоқдалар, пахта далаларини текисламоқдалар.

Колхоз ва совхозларда, «Таджиксельхозтехника» район бирлашмаларида йил бошидан буён 500 механизатор тайёрланди. Булар турли профилдаги мутахассислар — тракторчилар, ремонтчилар, бульдозерчилардир. Механизаторлардан бир мингга яқин киши курсларда ўз малакасини оширди.

Малакали механизатор кадрларнинг мавжудлиги хўжаликларга бу йил баҳорда чигит экишни 5-7 иш кунида тамомлаш имконини беради.

«АЖОЙИБ ХОТИН-ҚИЗЛАР НОМИ»

Карл Маркс номли Туркманистон давлат кутубхонасида халқаро хотин-қизлар йилига бағишланган китоб виставкаси очилди. Виставка республикада рўй берган жуда катта революцион ўзгаришлар тўғрисида, номлари билан Туркманистон ҳақли суратда фахрланаётган замондош хотин-қизларимизнинг тақдири ҳақида ҳикоя қилади.

Стендларда марксизм-ленинизм классикларининг, халқаро [illegible] хотин-қизлар [illegible] арбобларининг [illegible] Туркманистон [illegible] хотиралари, дастлабки туркман хотин-қиз олималари, педагогларининг китоблари бор.

УСМОН ЮСУПОВ ХОТИРАСИ

Тошкент шаҳар партия комитети, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти ва В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали Ўзбекистон Коммунистик партиясининг таниқли арбоби, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг собиқ биринчи секретари Усмон Юсупов туғилган куннинг 75 йиллигига бағишлаб 28 февралда Тошкентда шаҳар жамоатчилиги намояндаларининг йиғилишини ўтказди.

В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиалининг мажлислар залига партия ва совет ходимлари, фан ва маданият арбоблари, У. Юсупов оиласининг аъзолари тўпланишди. У Юсупов билан кўп йиллар бирга ишлаган партия ветеранлари, бир қанча республика ташкилотларининг раҳбарлари, олимлар унинг Ўзбекистон экономикаси ва маданиятини ривожлантиришдаги хизматлари тўғрисида самимий сўзлар айтдилар, унинг республика меҳнаткашлари ўртасида зўр иззат-ҳурматга сазовор бўлганлигини уқтириб ўтдилар.

(ЎзТАГ).

РАҲБАР ХОДИМЛАР ЎҚИМОҚДАЛАР

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги раҳбар ходимларнинг малакасини ошириш институтида бу йил биринчи марта қабул қилинган тингловчиларнинг машғулотлари тамом бўлди. Трест бошқарувчилари, корхона директорлари ва бошқа ташкилотлар раҳбарларининг катта бир группаси икки ой мобайнида социалистик экономика, халқ хўжалигини ташкил этиш ва бошқариш, саноат ва қурилишда автоматлаштирилган бошқариш системасини жорий қилиш масалаларини ўргандилар.

Тингловчилар илғор корхона, хўжалик ва қурилишларнинг иш тажрибаси билан танишиб чиқдилар.

Мажлиснинг охирида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов нутқ сўзлади. (ЎзТАГ).

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«ПАРТИЯ ТУРМУШИ»

Журналнинг февраль ойи сони КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг 1975 йил Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Ўзбекистон Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг 50 йиллиги тўғрисида»ги қарорлари билан очилади. Журналда «Партия ташкилотларининг жанговар вазифалари» сарлавҳали бош мақола берилган. «Партия янги меҳнат жасоратларига даъват этмоқда» рубрикаси остида журналнинг махсус мухбири П. Ястребов, «Средазгипроводхлопок» институтининг директори, Ленин мукофоти лауреати Д. Терситский, Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг бригадири А. Айтқулов, Ўзбекистон ССР ҳарбий комиссари, полковник С. Эргашевнинг мақолалари ўрин олган.

Журналнинг «Хўжаликка раҳбарлик» бўлимида Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари К. Дудин «Экономикага раҳбарлик услубини такомиллаштирайлик», «Узгосстандарт», бошлиғининг ўринбосари М. Алимов «Маҳсулот сифати эътибор марказида бўлсин» сарлавҳали мақолалари билан қатнашганлар.

«Ташкилий — партиявий иш» бўлимида эса Ўзбекистон КП Марказий Комитети ташкилий-партиявий [illegible] бошланғич партия ташкилотларидаги ҳисобот-сайлов йиғилишларининг якунларига доир корреспонденция ўрин олган. Журналнинг «Буюк Ғалабанинг 30 йиллиги олдидан», «Идеология иши ва ҳаёт» каби рубрикалари остида ҳам қизиқарли материаллар, партия ташкилотлари ҳаётидан информация, корреспонденция ва лавҳалар босилган.

«ЎЗБЕКИСТОН АГИТАТОРИ»

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг журнали — «Ўзбекистон агитатори»нинг навбатдаги 4-сони босмадан чиқди. У «Ўзбекистон 1975 йилда» факт ва рақамлар подборкаси билан очилади. «Кўп, яхши, арзон» сарлавҳали бош мақола республика меҳнаткашларининг якунловчи йил вазифаларини бажариш учун курашига бағишланган. Ўзбекистон саноат корхоналари, колхоз ва совхозларида иш олиб бораётган сиёсий ахборотчилар ва агитаторлар учун бир қатор материаллар эълон қилинган. СССР Олий Совети Миллатлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари. Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли Наманган шойи газламалар комбинатининг йигирувчиси Д. Тошпўлатованинг «Менинг бахтиёр дугоналарим», шунингдек «Икки дунё — икки хил тақдир» сарлавҳали мақолалар шулар жумласидандир.

Г. Горошконинг «Режалари пучга чиқди» [illegible]

ИЛМИЙ МУАССАСАЛАР СОВЕТИ

НУКУС. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Сўнгги йилларда Қорақалпоғистон Автоном республикасида фан ва маданият мислсиз ривожланиб бормоқда. Айниқса, кейинги икки-уч йил ичида кўплаб янги илмий муассасалар ташкил топди. Ҳозир бу ерда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Қорақалпоғистон филиали, Т. Г. Шевченко номли Қорақалпоғистон давлат педагогика институти ва ўндан ортиқ илмий муассасалар мавжуд. Илмий-тадқиқот институтлари фаолиятини янада яхшилаш ва уларга раҳбарликни такомиллаштириш мақсадида Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиали қошида автоном республика илмий муассасалари совети тузилди. Бу тадбир илмий муассасалар [illegible] ва уларни [illegible] имкон беради.

Совет йиғилишида Қорақалпоғистон [illegible] партия комитетининг секретари К. Ризаев қатнашди [illegible]. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиали президиумининг раиси С. Камолов автоном республика илмий муассасалар советининг раиси қилиб сайланди.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XVII ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ИНГИЧКА ТОЛАЛИ ПАХТА МЎЛ БЎЛСИН

Ингичка толали пахта катта халқ хўжалик аҳамиятига эга. Ундан юқори сифатли ва чидамли газламалар тўқилади, автомобиль ва электротехника саноати учун муҳим буюмлар тайёрланади. Саноатнинг бу қимматбаҳо хом ашёга бўлган талаби йил сайин ошмоқда. Бунинг боиси бор. Бир тонна биринчи сорт ингичка толали пахта толасидан 15.160 метр газлама тўқилади. Ваҳолонки, бир тонна ўрта толали пахтадан 8.620 метр газлама тўқилади, холос. Ингичка толали пахта газламасининг баҳоси ҳам арзонга тушади.

Республикамиз пахтакор деҳқонлари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, ингичка толали пахта етиштиришни йилдан-йилга кўпайтирмоқдалар. Тўққизинчи беш йилликнинг ўтган тўрт йилида давлатга 778 минг тонна ингичка толали пахта етказиб берилди. Бу халқ хўжалик планида кўзда тутилганидан 46 минг тонна кўп. Умуман саккизинчи беш йилликдагига нисбатан бу хом ашёни тайёрлаш деярли икки баравар кўпайтирилди, ҳосилдорлик гектар бошига 4,8 центнер оширилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети енгил саноатнинг хом ашёга бўлган ва тобора ортиб бораётган эҳтиёжини ҳамда унинг самарадорлигини ҳисобга олиб, яқинда республикамизда ингичка толали пахта етиштиришни кўпайтириш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Бу қарорда тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи босқичи — 1975 йилда 250 минг тонна ингичка толали пахта етиштириш, 1980 йилга бориб, унинг ялпи миқдорини 350 минг тоннага етказиш кўзда тутилади.

Шу мақсадда шу йилдан бошлаб Сурхондарё областининг Термиз, Жарқўрғон районлари, Қашқадарё ва бошқа областларнинг айрим колхоз ва совхозлари ингичка толали пахта етиштиришга ихтисослаштирилади.

Кейинги йилларда республикамизнинг ингичка толали пахта етиштиришга ихтисослаштирилган асосий майдонларига учинчи типга мансуб «5904И» навли чигит экилмоқда. Ўзбекистон селекционерлари томонидан яратилган ингичка толали пахтанинг бир қатор биринчи ва иккинчи типга мансуб, тезпишарлиги билан ажралиб турадиган навлари катта майдонларда экилмоқда. СССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг Ўзбекистондаги Г. С. Зайцев номидаги селекция ва уруғчилик институтида яратилган районлаштирилган «С-6030», «С-6029» ингичка толали пахта навлари, Сурхондарё тажриба станциясида яратилган «Т-7» нави шулар жумласидандир. Бу навлар [illegible] Фарғона водийсида, [illegible] 40 центнердан ҳосил олинди. [illegible]

1974 йилда Фарғона водийсидаги колхозлар [illegible] майдонларга ингичка толали «С-6030» нави экилиб, пахта тайёрлаш планини ошириб бажарди, ҳар гектар ердан 31—40 центнердан хирмон кўтарди. Давлатга сотилган хом ашёдан оқ пахтага нисбатан гектар бошига ўртача 308 сўмдан 1.183 сўмгача кўп даромад олди.

Пахтакор деҳқонларимиз «С-6030» навининг агротехникасини пухта ўрганиб олдилар, шу боисдан юқори ҳосил олмоқдалар. Наманган областининг Янгиқўрғон районидаги Навоий номли колхоз 1970 йилда 254 гектар ердан 36,2 центнердан ингичка толали пахта ҳосили етиштирган бўлса, 1974 йилда ҳосилдорликни 40 центнерга етказдилар. Шу райондаги «Москва» колхозида «С-6030» навининг ҳосилдорлиги 1970 йилда гектар бошига 31,1 центнер ва 1974 йилда 35,8 центнерга кўтарилди.

Сурхондарё областининг ингичка толали пахта етиштирувчи хўжаликлари «С-6029» навининг чигитини экиб, ундан ҳам юқори ҳосил олмоқдалар. Яна муҳим томони шундаки, бу хўжаликларда самарадорлик анча юқори бўлмоқда, [illegible] колхозчи деҳқонларнинг шахсий даромади ҳам кўпаймоқда. Ингичка толали пахта барча хўжаликларнинг хазинасини бойитмоқда.

«С-6030», «С-6029» ва «Т-7» ингичка толали пахта навлари ўзининг морфологик ва биологик хусусиятларига кўра [illegible] ликнинг кўтарилишини таъминлайди. Бир дона кўсакнинг пахтаси 3,5—4 грамм келади, чигити қора бўлади.

Бир текис, соғлом кўчатлар олиш учун ингичка толали навлар чигитини баҳорда эрта экиш мақсадга мувофиқдир, жанубий районларда бунга айниқса амал қилиниши лозим. [illegible]

Фан ютуқлари ва илғорлар тажрибаси шуни кўрсатадики, йиллик ўғит нормасининг 30 проценти чигит экилаётган пайтда ерга солинганда ўсимлик яхши ўсади, кўп ҳосил тўплади ва кўсаклари барвақт очилади. Азот ўғитларини ерга солишни ўсимликнинг ривожланиш даврларига қараб [illegible]

Ингичка толали пахта навларининг чеканкасига алоҳида аҳамият бериш талаб этилади. [illegible]

Халқ хўжалигининг ингичка толали пахтага бўлган талаби йил сайин ошиб бораётганини ҳисобга олиб, уруғшунос олимларимиз ва селекционерларимиз кейинги йилларда ингичка толали пахтанинг янги «С-6035», «С-6037», «Т-9», «Сурхон-2» ва бошқа навларини яратдилар. [illegible]

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, республикамизда ингичка толали пахта етиштиришни кўпайтириш, сортини яхшилаш учун ҳамма имкониятлар бор. [illegible]

Тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи босқичида ана Ватанга 250 минг тонна ингичка толали пахта етказиб бериш муқаддас бурчимиздир.

А. УРКИНБОЕВ,
Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари.
Ш. ИБРОҲИМОВ,
А. АВТОНОМОВ,
қишлоқ хўжалик фанлари докторлари.
Ю. ХУТОРНОЙ,
Давлат мукофоти лауреати.

ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ҲОЗИРГИ ЗАМОН ТАЛАБЛАРИ ДАРАЖАСИДА БЎЛСИН

Ўрта махсус таълим ходимларининг Бутуниттифоқ кенгаши 27 февраль куни Москвада ўз ишини тамомлади.

Кенгаш таълим-методика ишларини яхшилаш, ўқувчиларни коммунистик руҳда тарбиялаш, педагоглар малакасини ошириш, материал-техника базасини мустаҳкамлаш билан боғлиқ бир қанча проблемаларни муҳокама қилди.

Кенгашда кечки ва сиртқи ўқишни такомиллаштиришга катта эътибор берилди.

КПСС Марказий Комитетининг кенгаш иштирокчиларига йўллаган табрикномасида [illegible]

Кенгаш иштирокчилари КПСС Марказий Комитетига табрикнома йўлладилар.

Техникумлар ҳамда билим юртларининг барча раҳбарларига, ўқитувчиларига, ўқувчиларига ва хизматчиларига мурожаат қабул қилинди. [illegible]

Бутуниттифоқ кенгаши ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Д. С. Полянский, КПСС Марказий Комитети секретари В. И. Долгих, КПСС Марказий Комитети бўлим мудири С. П. Трапезников, СССР министрлари, ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Е. М. Тяжельников иштирок этдилар.

(ТАСС мухбири).

ПЛАНЕТАМИЗДА

А. А. ГРЕЧКО ДЕҲЛИДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

ДЕҲЛИ, 27 февраль. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали А. А. Гречко бугун Деҳлидан Москвага жўнаб кетди. А. А. Гречко Ҳиндистон мудофаа министри Сваран Сингхнинг таклифига биноан расмий визит билан бу ерда меҳмон бўлиб турди.

Палам аэродромида А. А. Гречкони Ҳиндистон мудофаа министри Сваран Сингх, мудофаа саноати давлат министри Рам Нивас Мирдха, шунингдек СССРнинг Ҳиндистондаги элчиси В. Ф. Мальцев ва Ҳиндистон Республикасининг СССРдаги элчиси Д. П. Дхар кузатиб қолдилар.

Шу куни А. А. Гречко Москвага қайтиб келди.

ПРАГАДА ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ

ПРАГА. (ТАСС). Бу ерда республика меҳнаткашлари 1948 йил февраль ойида реакция устидан қозонган ғалабанинг 27 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Йиғилиш президиумида ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари Г. Гусак, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, ЧКП Марказий Комитетининг секретарлари, ЧССРнинг бошқа таниқли партия, давлат ва жамоат арбоблари бор эди.

ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, ЧССР касаба союзлари Марказий Кенгашининг раиси К. Гофман февраль ғалабаси ва унинг Чехословакия тарихидаги аҳамияти тўғрисида доклад қилди.

ВЕНГРИЯ СОЦИАЛИСТИК ИШЧИ ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

БУДАПЕШТ, 27 февраль. (ТАСС). Бу ерда Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум иштирокчилари ВСИП Марказий Комитети биринчи секретари Я. Кадар тақдим этган Марказий Комитет ҳисобот докладини ҳамда ВСИП XI съездида кўриб чиқиш учун тақдим этиладиган бошқа ҳужжатларни муҳокама қилдилар. Пленум партия аъзолари бўлиб ўтган кенг ижодий принципиал сиёсий мунозара давомида ВСИП Марказий Комитетининг XI съездига тезисларини, ВСИП Уставига киритиладиган ўзгаришлар лойиҳасини маъқуллаганликлари ва жуда кўп фойдали таклифлар киритганлигига юксак баҳо берди.

ВСИП Марказий Комитети пленуми Марказий Комитетнинг ҳисобот докладини, Марказий Комитет ҳисобот доклади юзасидан резолюция лойиҳасини ВСИП Уставига ўзгартишлар киритиш тўғрисидаги таклифни ва ВСИП программ баёноти лойиҳасини съезд муҳокамасига тақдим этишга қарор қилди.

Марказий Комитет пленуми Венгрия Социалистик ишчи партиясининг XI съездини 1975 йил 17 мартда чақиришга қарор қилди.

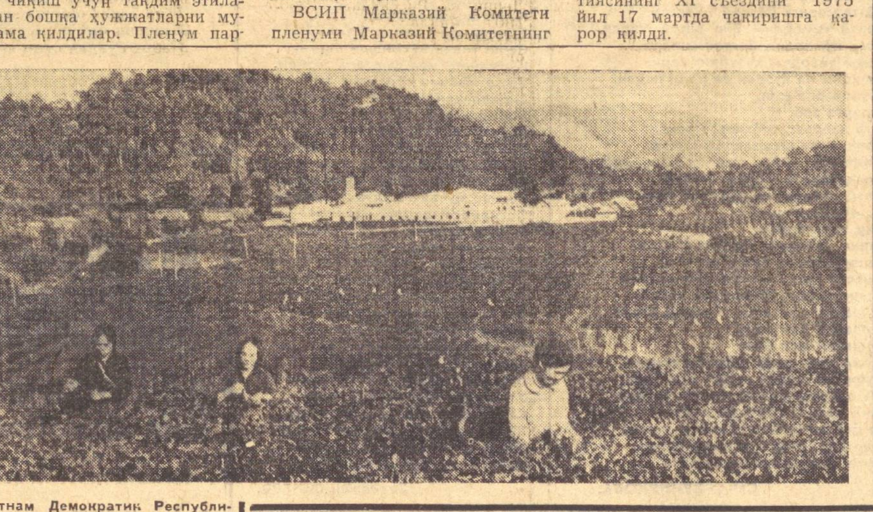

Вьетнам Демократик Республикаси чойзорларида чой барги териш қизғин давом этмоқда. Давлат ва кооператив хўжаликлари бу йил бултургига нисбатан 25 процент зиёд чой олишни мўлжалламоқдалар. Суратда: Бактхай вилоятининг Куанчу давлат хўжалигида чой йиғиш.

ВИА—ТАСС фотоси.

КИПР ПРОБЛЕМАСИ ҚАТЪИЙ ҲАЛ ЭТИЛИШИ КЕРАК

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС мухбири). Кипр масаласини қатъий ва адолатли тарзда шошилинч равишда ҳал этиш учун бу ерда Хавфсизлик Кенгаши тўртинчи марта тўпланди. Кенгаш мажлисида сўзга чиққан Камерун, Япония ҳамда Италиянинг вакиллари турк жамоалари раҳбарларининг бир томонлама ҳаракати натижасида Кипрда аҳвол ғоят ёмонлашганлигини уқтириб ўтдилар. Италиянинг БМТдаги доимий вакили кўрсатиб ўтдики, Кипр проблемасининг кескинлашуви шарқий Ўрта Ер денгизи районининг барқарорлигини хавф остига қўяди. Камерун вакили Кипр давлатининг бўлиниб кетиш хавфи Кипр халқининг ўзи учунгина фожиа бўлиб қолмайди. Бу агарда шундай уринишларга қатъий зарба берилмаса, бошқа кўпгина майда давлатлар учун ҳам фожиа бўлиши мумкин.

Камерун вакили ўз ҳукумати номидан президент Макариос бошчилигидаги Кипр республикасининг қонуний ҳукуматини ва Кипр халқининг ўз ватанининг суверенитети, мустақиллиги ва территориясининг дахлсизлиги учун олиб бораётган адолатли курашини қатъият билан қўллаб-қувватлашини билдирди.

Ҳозиргача мунозарада қатнашган Хавфсизлик Кенгашининг барча аъзолари Кипр хусусида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти қарорининг дарҳол тўла равишда бажарилиши ғоят зарур эканлигини доимо таъкидлаб ўтмоқдалар. Бир қанча нотиқлар оролда вужудга келган янги вазият проблемани ҳал этишга янгича ёндашишни талаб қилаётганлигини уқтириб ўтмоқдалар. Кипр вакили Клиридис ҳам бу фикрни қайта-қайта қувватлаб чиқди. У жумладан, жамоалар ўртасида музокаралар узилганлигини ва уларни давом эттириш ўринсиз эканлигини, проблемани ҳал этишнинг бошқа йўлларини қидириш зарурлигини ва Хавфсизлик Кенгаши барча ажнабий қўшинларни оролдан олиб кетиш тўғрисида БМТ резолюциясини бажариш учун қатъий муддатлар белгиланиши кераклигини айтди.

Г. ШИШКИН.

БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 30 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

УЛКАН ЖАСОРАТ

Жак ДЮКЛО, ФКП Сиёсий бюроси аъзоси.

Устида Совет Армиясининг ғолиб қизил байроғи ҳилпираб турган Берлинда иккинчи жаҳон урушини бошлаган гитлерчилар Германиясининг сўзсиз таслим бўлиши тўғрисидаги акт имзоланганига май ойида 30 йил тўлади.

Фашизмнинг ёвуз ҳарбий машинасини яксон қилиш учун жуда катта куч сарфлашга тўғри келди. Гитлерчилар инглизлар ва америкаликлар билан бир битимга келиш умидида эдилар. Лекин Совет Армияси ва унга қўшилган поляк, чехословак, румин ва болгар ватанпарварларининг зарбаси туфайли апрель ойидаёқ Вена озод қилинди. Одер дарёсига чиқиб олган совет қўшинлари Берлинга 60 километрча масофада турар эдилар. Ана шундай бир шароитда Совет Иттифоқи фашистлар Германиясидан сўзсиз таслим бўлишни талаб қилди. Бу воқеа 8-майдан 9-майга ўтар кечаси содир бўлди.

Гитлеризм мағлубиятга учради. Буюк Ғалабага эришишда Совет Иттифоқи асосий роль ўйнаганига энди ҳеч ким шубҳаланмасди. У ўз намунаси билан мардларча курашаётган коммунистлар ва Қаршилик ҳаракатининг барча қатнашчиларини руҳлантириб турди.

1944 йил августида Париж ва Франция территориясининг каттагина қисми озод этилганидан сўнг французлар бунга Совет Армияси кўрсатган қаҳрамонлик ва берган қурбонлари эвазига эришилганлигини яхши тушунар эдилар. Улар 1944 йил декабрида гитлерчиларнинг қарши ҳужуми пайтида герман қўшинлари совет қўшинларининг ҳужуми туфайлигина тўхтатилганлигини яхши билардилар.

Герман фашизми устидан қозонилган ғалабадан сўнг совет томони уруш хавфини бутунлай тугатиш мақсадида агрессив япон милитаризмини тор-мор келтиришга киришди. Совет Армияси Маньчжуриядаги япон қўшинларига қақшатқич зарба берди. 1945 йилнинг 2 сентябрида Япониянинг тўла таслим бўлиши ва босиб олинган Хитой ерларининг озод қилиниши натижасида иккинчи жаҳон урушига чек қўйилди. Шу тариқа Совет Иттифоқи фашизмни тор-мор келтиришда ҳал қилувчи роль ўйнади. Фашизм устидан қозонилган ғалаба — озодликнинг зулм устидан ғалабаси эди. Бунинг натижасида кўпгина миллатлар мустақилликка эришдилар.

Ҳозир ҳар бир киши иккинчи жаҳон уруши қандай шароитда бошланганини яхши эслайди. Ўша пайтда Франциянинг раҳбар доиралари Гитлерга қарши эмас, балки Франция халқига, унинг авангарди — француз коммунистларига қарши кураш олиб борарди. Ростини айтганда, совет халқининг Улуғ Ватан уруши бошланиши билан жаҳон уруши демократия кучларининг фашизм кучларига қарши чинакам кураш характерини олди.

Маълумки, СССР билан Франция ўртасидаги муносабатлар уруш даврида ҳам қалин эди. Фашизм устидан ғалаба қозониш учун курашган ҳар икки мамлакат бугунги кунда ҳам ўзларининг халқаро кескинликни юмшатиш ва тинчликни сақлашдаги ўз ролларини яхши тушунмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев билан Рамбуйеда бўлиб ўтган сўнгги учрашувда Франция республикаси президенти Валери Жискар д'Эстэн таъкидлаб ўтганидек, Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик кенгашининг якунловчи босқичини тезроқ ўтказиш йўлида ҳеч қандай ғов бўлиши мумкин эмас. Ҳозирнинг ўзидаёқ Европани тинчлик қитъасига айлантириш йўлида ижобий қадамлар ташланди.

Совет Иттифоқи, унинг иттифоқчилари ва барча прогрессив кучларнинг гитлерчилар фашизми устидан қозонган Буюк Ғалабанинг яқинлашиб келаётган 30 йиллиги, шубҳасиз, халқаро кескинликни юмшатиш, ер юзида мустаҳкам ва барқарор тинчлик ўрнатиш учун курашнинг янги омили бўлиб хизмат қилади.

(АПН).

ЭНГ ТИНЧ ОРОМГОҲ

Фельетон

I. МИСТЕР БРЕД

— Хўш, бемор, қандай ухладингиз?

— Раҳмат, жуда ёмон ўтказдим кечани. Бутун туни билан кўз юммай чиқдим, доктор. Менга ухлаш мумкин эмас. Мамлакат тақдирига лоқайд қарайдиганлар ухласа тузук. Мен бўлсам туни билан ўйлаб чиқдим.

— Ахир нималарни ўйлаб чиқдингиз, мистер Бред?

— Нима бўларди? Тижорат тўғрисидаги янги қонун бошимни қотиряпти, ҳеч тинчлик бермаяпти.

— Ўйлаб чиққан бўлсангиз, бирор тўхтамга келгандирсиз?

— Ҳа, доктор Боллен, ғалати хулосага келдим. Мен бу қонунга тузатиш киритишга қарор қилдим. Мабодо конгресс менинг тузатишимни ёқлаб овоз берадиган бўлса борми, унда бутун Латин Америкаси оёғи куйган товуқдай сакрашга тушади. Биласизми, баъзи бировлар нефть устига қуйилаётган ғоят катта бож (пошлина)дан ҳайрон бўлишяпти. Биз бўлсак шу бож олишни бекор қиламиз. Бунинг учун нефть баҳосини шу бож миқдорида пасайтиришсин. Шундай бўлган тақдирдагина икки томон ҳам ютқазмайди.

Бу ўйлаб топган тузатишларимни дарҳол Сенатга жўнатаман.

— Мистер Бред, ахир сиз сенатор эмассиз-ку...

— Сиз ҳали сенаторлардан бирор ақлли гап чиқишига ишонасизми? Ҳа, айтмоқчи доктор, Клеопатранинг Цезарга бевафолик қилиб, қандайдир мунажжим билан Ойга учиб кетганлиги ҳақидаги ривоят ростми? Ёки қуруқ гапми?

II. ДОКТОР БОЛЛЕН

Мен сизнинг бу ғалати баёномангизни ўқиб чиқдим, доктор Боллен, эҳтиёт шартдан ҳеч кимга кўрсатмадим. Сиз буни мендан қайтиб олишингиз мумкин. Бу ҳали ҳам кеч эмас. Сизга сўз бераманки, госпиталь восийлари кенгашидаги ҳеч ким бундан воқиф бўлгани йўқ.

— Сизнинг бу илтижойингизни, кечирасиз хўжайин афсуски бажаролмайман.

— Айтсангизчи, ўзи нима гап ахир, шерик?

— Ҳамма гап бизнинг мижозларимиз тўғрисида. Биласизми, ҳарбий саноат комплексида ишлаётган одамлар орасида руҳий касалликларга йўлиққанларнинг кўпайиб бораётганлиги мени бағоят ташвишга соляпти. Нуфузли беморларнинг кўпчилигида баъзида ўзини жуда катта тутиш ва баъзида тушкунликка тушиш ҳолатлари кўпроқ намоён бўляпти. Беморликнинг кучайиш даврида руҳий ҳаяжонланиш, энтак-тентак фикрларга берилиш, ўз шахсини юқори баҳолаш ҳолатлари вужудга келади. Пасайиш даврида эса ниҳоятда тушкунлик кайфияти, бирор нарсадан нуқул ҳадиксираш, саросималик ҳолатлари содир бўлади. Бинобарин бундай кишилар назарида бирор киши уйга кириб кроват остига яшириниб олмадимикин? — деган талмовсирашлар юз беради. Ўзингиз биласиз, айниқса кроватлар ости хорижий жосусларнинг энг ишонган жойлари бўлиб, улар ана шундай ҳилват масканларни қулай деб билишади.

— Ҳарбий саноат комплекси қаёқда-ю, сизнинг ҳадигингиз қаёқда. Сиз ҳамма кимёгарларни армияга олиб кетадию, мен дори-дармонсиз қоламан, деб ўйлайсизми? Бу сира мумкин эмас.

— Э, нимасини айтасиз, шерик. Менинг беморларимнинг талмовсираш ғоялари одамлар учун ҳеч қандай зарар келтирмайди. Аммо ҳали бизнинг госпиталга тушмаганларнинг фикр ўйлари атрофдагилар учун бағоят хавфлидир. Улар араблар нефтини босиб олиш учун қанча батальон керак бўлишини ҳозирнинг ўзидаёқ ҳисоблаб чиқишибди.

Баъзи-баъзида менинг бутун вужудимда беҳосдан қўрқув пайдо бўлади. Мен сизга айтсам, бу чинакам қўрқув, шерик. Мен ҳамма вақт уйқумда ўлардек босинқираб тураман. Агар мен ҳозироқ даволаниб олсам унчалик зарар қилмаса керак-а? Сиз мени шахсан ўзингиз бир кўриб қўймайсизми? Ахир мен 40 йил сурункасига шу даргоҳда — руҳий касалхонада хизмат қилдим. Шундай экан, бунга озроқ бўлса ҳам ҳаққим бор деб ўйлайман.

— Шубҳасиз, доктор Боллен. Бироқ ўйлашимча бошқа бирор госпиталга учрашсангиз дуруст бўлмасмикин?

— Йўқ, яхши бўлмайди! Унда бизнинг тўғримизда ўз врачини ҳам даволай олмабди деб валдираб юришади. Ҳа, кетяпсизми? Тўхтанг, тўхтанг ахир. Енгларингизга ёпишган яшил шайтончаларни тушириб юборинг...

III. ЯНА ДОКТОР БОЛЛЕН

— Хўш, қалай ухладингиз доктор Боллен?

— Раҳмат, жуда яхши ором олдим! Мен ташқи дунёдан бутунлай бехабар бўлганимдан буён ўзимни ниҳоятда яхши ҳис қиляпман. Айтмоқчи сизга ҳам шуни тавсия қилардим: газета ўқишни, телевизор кўришни дарҳол тўхтатинг. Генералларнинг нутқларини бундан буён сира тингламанг. Шунда ташқи дунёнинг киши ғашига тегувчи васвасалари ҳам, уларнинг оқибатлари ҳам бутунлай даф бўлади. Аслини айтсам, тўшакларим устида ўйнаб юрган шайтончалар ҳам сира ғашимни келтирмайдиган бўлиб қолди.

— Табриклайман, азиз касбдошим, Боллен! Демак мен сизни эртагаёқ касалхонадан чиқаришга рухсатнома ёзсам бўлар экан.

— Қўйинг-е, худо асрасин! Бу бенаво, бедаво жаҳонда ҳамма нарса бошқатдан бошланаяптику. Бизнинг руҳий касалхонамиз ҳозирги замондаги энг тинч оромгоҳ бўлиб қолганку, оғайни!

— Яхши, яхши доктор Боллен. Бундай бўлса сизни шу ерда истаган вақтингизгача қолдираман. Менга ростини айтингчи, Клеопатра Моше Даянни ташлаб, Чингизхонга турмушга чиқмоқчи эмиш, ҳақиқатдан ҳам шу гап ростмикин? Ёки бу ҳам шунчалик шов-шув гаплармикин?

Н. ЛУЗИН,
АПН мухбири.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ БОНН. Майнецдаги демократик ташкилотлар митинг ўтказишди. Митинг қатнашчилари ГФР ҳукуматидан неофашист национал-демократик партия таъқиқланишини талаб этдилар.

◆ ЛОНДОН. Буюк Британиядаги тинчликни ҳимоя қилиш миллий кенгаши Москвада олиб борилган Совет—Англия музокараларининг натижаларини маъқуллади.

◆ УЛАН-БАТОР. Халқ фаровонлиги тўғрисида доимий ғамхўрлик ва халқ соғлиғини сақлашни ривожлантириш соҳасида эришилган жуда катта муваффақиятлар халқ Монголияси аҳолиси сонининг тез ўсишига олиб келди. Ҳозирги вақтда МХР аҳолиси 1 миллион 400 минг кишидан сал кўпроқдир. Мутахассисларнинг фикрича, 2000 йилга бориб, мамлакат аҳолиси 2,7—3 миллион кишига етади.

◆ ГАВАНА. Кубада республика конституцияси лойиҳасини ишлаб чиқиш тугалланди. Ҳужжат тантанали вазиятда Куба Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, революцион ҳукумат бош министри Фидель Кастрога топширилди. Бу ҳужжатни партия ва ҳукумат раҳбарлари кўриб чиқадилар, сўнгра умумхалқ муҳокамасига тақдим этилади.

◆ ЛИМА. Перу пойтахтида ва унинг чеккаларида комендантлик соати бекор қилинди. Комендантлик соатини контрреволюцион унсурлар вужудга келтирган тартибсизликлар муносабати билан 5 февралда ҳарбий қўмондонлик жорий этган эди. (ТАСС).

Сўнмас у кунлар шуҳрати...

МУШОИРА

Шу кунларда Совет халқи фашистлар Германияси устидан қозонилган буюк Ғалабанинг 30 йиллиги тантаналари тараддуди билан яшаяпти. Республикамиз меҳнат аҳли ҳам бу улуғ байрамни муносиб кутиб олиш учун тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йили жанговар вахталарида туриб фидокорона меҳнат қилмоқда. Давр билан ҳамнафас ишлаб, актив ижод қилаётган адабиёт ва санъат намояндаларининг шу кунларда яратилаётган асарлари ҳам ана шу улкан воқеаларнинг мазмуни ва руҳи билан суғорилган.

Яқинда «Совет Ўзбекистони» газетаси редакциясида республикамизнинг бир гуруҳ таниқли ва истеъдодли ёш шоирлари иштирокида ўтказилган мушоирада ўқилган поэтик асарлар ҳам шундан далолат беради. Мушоирада хилма-хил мавзуларда битилган янги шеърлар, достонлардан парчалар ўқилди. Уларда яратувчи меҳнат ва инсон қудрати улуғланади, ҳозирги кун кишиларининг олижаноб хислатлари тараннум этилади. Урушнинг инсоният бошига келтирган фожиалари даҳшати, янги уруш оловини ёқувчиларга нафрат туйғулари ифодаланади. Хилма-хил ижодий талқин, ранг-баранг поэтик шакллар, оригинал образлар силсиласида замондошларимизнинг бой ва кўркам кечинмалар дунёси ҳаяжонли очилади.

Ҳурматли газетхонлар! Биз мушоирада қатнашган шоирлар асарларини газетамизнинг навбатдаги сонларида изчил ёритиб борамиз. Бугун эса уларнинг орасидан фашизм устидан қозонилган Ғалабанинг 30 йиллигига бағишланган бир туркум шеърларни Сизнинг диққатингизга ҳавола этаётирмиз.

КОММУНИСТ ҚАЛБИ

ВАТАНГА МАДАДКОР БЎЛГАН ФИДОЙИ АЁЛЛАРГА БАҒИШЛАЙМАН

[illegible]
Ўтказиб келдинг-у ўткир сўзингни,
Илғор сафда доим бор бўлиб ўтдинг!
Ҳақиқат олдида юзи оқлигим,
Сўзи билан қалби иттифоқлигим!
Мардлик, матонатдан яралган ижод —
Юрак, жўшқинлигинг тинмас умрбод!

Ойдин ХОЖИЕВА.

СУРАТДА, Мушоира иштирокчилари. Ўтирганлар: (чапдан) Ўзбекистон ССР халқ шоири Миртемир, Саида Зуннунова, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Асқад Мухтор, Зоҳиджон Обидов. Турганлар: (чапдан) Гулчеҳра Йўлдошева, Муҳаммад Али, Ойдин Ҳожиева, Минҳожиддин Ҳайдаров, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреатлари Абдулла Орипов, Эркин Воҳидов.

А. Тўраев фотоси.

ДАВРАДА АЙТГАНИМ

МИРТЕМИР,
Ўзбекистон ССР халқ шоири

Буюк ва тенгсиз ғалабанинг уч ўн йиллиги яқинлашаяпти. Улкан байрам бўсағада. [illegible]

[illegible] аксар найза ва чўқмор билан қуролланган отлиқлар эди, етти юз минг отлиқ!

Гитлер босқинига келсак, бу XX аср жанг техникасига соҳиб, ёвузроқ, маданий ва лекин Чингиздан юз баттар жоҳилроқ, юз иблисга сабоқ беришга қодир, юз шаддоддан шаддодроқ, беуят ва сурбет, юҳолар ип эшолмас, оғзи қон лашкар босқини эди...

Шундоқ ём-ём, афсоналардаги яъжу-маъжуждан баттарроқ, очкўз, ютоқ, бутун Оврупани тош-талқон, оёқ ости ва қарам қилган аждарга рўбарў бўлиш учун қурч қоядай бардош, қудрат ва сабот, тошқин нафрат ва [illegible]

[illegible] жанг йилларида ҳам шеърият жимиб қолмаганлиги устида, ўз парвозига эга бўлгани устида: «Роксананинг кўз ёшлари», ё эса, Ғафур Ғулом қаламига хос «Катта карвон йўлида етим бўтадай», деб бошлангучи эпохал шеър, Шайхзода қаламига тегишли «Йўқ, мен ўлган эмас- [illegible]

[illegible] тоблаган оддий заҳматкаш матонати, вафодор аёл чиройи, ҳижронзода она бардоши, қисқаси, фалокатлардан, ўлимлардан ҳатлаб, янги ва ёрқин дунё қураётган совет одами ҳақида айтса-айтгулик гап жаранг берар, деб ўйлайман.

ОКОПДА БИТИЛГАН ШЕЪРЛАР

Бизларга, жангчи шоирлар ва газетачиларга уруш йиллари «Бир қўлда қалами, бир қўлда қуроли» деб таъриф берганлар. Турган гап, шеърлар гуллаган арғувон тагида эмас, чийиллаган ўқлар остида ёзилган. Ёзилганда ҳам шошиб, бир нафас билан ёзилган. Уруш эди. Урушиш керак эди. Ўша йилларда «Қизил Ўзбекистон» газетаси ўнтача шеъримни босган. Ҳозир архивимда окоп шеърларимнинг қолган-қутганлари бор, холос. Ертўлада, снаряд гильзасига ўрнатилган жинчироқнинг кучсиз шуъласида оддий қалам билан бурда-бурда қоғозларга битилган бу шеърларимнинг айримларини улуғ Ғалабанинг 30 йиллиги байрами арафасида газетхонларга тақдим этаман.

АСКАР ҚЎШИҒИ

У боғчада гулғунча,
Бу боғчада гулғунча.
Қизил капалак эдим,
Аскар бола бўлгунча.

Бобо тоққа қиш тушди,
Юрт бошига иш тушди.
Талатўп бўб майдонда
Соқол чиқиб, тиш тушди.

Баҳорладим, кузладим,
Окопларда музладим.
Оч биқинига солиб
Фрицларни тузладим.

Аскар бола дейдилар,
Кўзи қора дейдилар.
Қош қоқишиб қизларжон,
Кўнглим яра дейдилар.

Варанглатиб ўқ отдим,
Ев тўпини йўқотдим.
Европанинг белидан
Учиб ўтди оқ отим.

У боғчада гулғунча,
Бу боғчада гулғунча.
Қизил капалак эдим,
Аскар бола бўлгунча.

Моздок, 1943 йил.

ГАСТЕЛЛОНИНГ МАДҲИ

Тоғлар боши тумандир,
Қарчиғайлар омондир.
Булутларга чарх урар
Гастеллодай командир.

Лочинларга бош эди,
Ўзи қалам қош эди.
Кўкрагида ёли бор,
Арслон сифат ёш эди.

Чов солганда ёвига,
Ев дош бермай довига,
Чақмоқдай отиларди
«Юнкерс»ларнинг ғовига.

Тоғлар боши тумандир,
Учди бир кун командир.
Самолёти бурқираб,
Ениб кетди — ёмондир.

Мард тушди ёв қасдига,
Боқмай баланд-пастига —
Шунқорини шўнғитди
Цистерналар устига.

Яраланган бургутдай,
Ё чақмоқли булутдай,
Ев қўрғонин портлатди.
Ғанимни тўкди тутдай.

Тоғлар боши тумандир.
Қарчиғайлар омондир.
Мангуликка айланди
Гастеллодай командир.

Султон АКБАРИЙ.
Москва, 1941 йил.

БИР НУРЛИ ОЛАМСАН...

УРУШДА КЎП ЙИГИТЛАР НОБУД БЎЛДИ,
МУҲАББАТЛАР СЎЗЛАНМАЙ ҚОЛДИ...

Уйқум қочиб кетди,
Ўй ва хаёллар
Қуюндай титкилаб тун сукунатин
Қайларга элтмади мени бу кеча.
Тизгинин қўймади бебош шамоллар,
Олдинда севгининг сирли ёғдуси,
Кўзимдан кетмадинг яна бу кеча.
Муҳаббат тангриси
Бутун ҳунарин
Кичкина жонимга жойлагунча то,
Тинмаганми дейман афсундан оғзи.
Бутун умр кутдим иқрор хабарин,
Бир умр яшадим бўлиб мубтало,
Худди шунинг учун мен тақдирдан рози.
Меҳрли нигоҳинг,
Суйгучи кўзларинг
Таъқиб-терговига бўлсам муяссар,
Кафтингга томардим бир қатра ёшдек.
Гулларга кўмардим босган изларинг.
Ўйламай учардим ҳузуринг сари,
Қўрқмасдим на сувдан ва на оташдан.
Бир нурли оламсан,
Чаманларга зеб.
Руҳимга ҳаловат, гиёҳларга ранг.
Яна нелигингга шеърларим гаров.
Сен туфайли мени, вужуди ишқ, деб,
Ижтимоийликдан ўчирса биров,
Ҳаво етмагандек гоҳ аҳволим танг.
Аммо, мен севгиман,
Ишқдир ҳар сатрим,
Дилларни дилларга талпинтиргувчи.
Даққи юракларни тутар увол им.
Агар насиб қилса менинг бир қатрам
Ҳокимлик истаги, бойликдан кечиб,
Ҳарқандай қўлдан ҳам тушарди қурол.
Сен туфайли мен ишқ,
Сен туфайли мен бахт.
Йўлларим ҳам тугаб қолурди сенсиз.
Сен туфайли оқшом қўйини тўла нур,
Сенсиз орзуларим, ақлим ҳам карахт,
Ўйларим қаноти толурди сенсиз,
Дилда борлигингнинг ўзи бир ҳузур.
Хаёллар пармалаб тун қоронғусин,
Қайларга элтмади мени бу кеча...

Саида ЗУННУНОВА.

УРУШ НЕ ДЕБ САВОЛ ТАШЛАМАНГ

— Уруш не? — деб савол
бошламанг,
Эслашга ҳам юрак бермас дош.
Жигар-бағрим ўтга ташламанг,
Наздимда жанг кўтаради бош.
Кўкка сапчиб вулқондай тупроқ,
Титрар эди пойимда замин.
Қонга ботиб кўринур ҳарёқ,
Не жонларга бу уруш зомин.
Не-не ёшлик қоришди ерга,
Кўрмай ҳали висол тотини.
Не-не тилак кетмишди бирга,
Кўрмай-нетмай фарзанд зотини.
Уруш жабрин сўраманг асло,
Зирилларди кўк ҳам қон қақшаб.
Жангдан сўнг ер йиғларди гўё,
Мунгли, мағрур онага ўхшаб.
Кимлар ногоҳ айрилиб кўздан,
Кўрмас бўлди кумуш тонгларни.
Ким эшитмас бўлди қуққисдан,
Сезмас мутлоқ шўх оҳангларни.
Йигирмага кирмай оқарган —
Сочлар кўрдим ,ўт ёшлик бекор.
Кўринади, эсим оғаркан, —
Гулмас, қонга чўмган тўрт баҳор.
Шум қадам ёв қолдирган қишлоқ,—
Шаҳарларда кўрдим вайронлик.
Уруш ваҳмин сўраманг мутлоқ,
Дилим ўртар бағри бирёнлик.
Уруш жабри жисмимда маним,
Бир умрга бу шикасталик.
Пора бўлган бўлса-да таним,
Ўтлигимга солмас басталик.
Савол қилманг уруш қаҳридан,
Жангда дўстлар мардлигин сўранг.
Халос қилиб уруш заҳридан,
Ҳиссим шу кун шавқига ўранг.

Зоҳиджон ОБИДОВ.

ОВУНЧОҚ

Ердан армуғон-ди шу жўн тақинчоқ,
Тақиб қўйган эди тўй кечаси ёр,
Қандайдир қудрати, қадр-қиймати бор,
Дастгоҳ ёнида ҳам, уйда ҳам иноқ.

У кез ёрга пешвоз очганда эшик,
Ял-ял ёнгандайди, кўрки ҳам ортиб,
Дудоқлар сеҳри ҳам кўзларни тортиб,
Кейин қолиб кетди қучоқлаб бешик.

Шунча замон ўтди, қайда юрар ёр,
Жон берди қай шаҳар остонасида,
Етаркан қай қўра вайронасида,
Наҳот бундан оғир кўргилик ҳам бор?

Шунча йил ҳажрида бўлмади йироқ,
Ҳамон кўз ўнгида елкадор йигит.
Ҳамон ўз кўнглида ёлғиз ёр йигит,
Ҳамон шу тақинчоқ унга овунчоқ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТОШКЕНТДА ХАЛҚАРО ФУТБОЛ

Эртага Марказий «Пахтакор» стадионида ўсмирлар ўртасида V халқаро футбол турнирига старт берилади. Маҳаллий вақт билан соат 16.00 да СССР-1 ва ЧССР командаларининг учрашувидан турнир ғолиблиги учун мусобақалар бошланади. Шу муносабат билан «Совет Ўзбекистони» мухбири Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитети футбол бўлими мудири С. ЭШМУҲАМЕДОВ билан учрашиб, унинг халқаро турнир ҳақидаги фикрини олди.

◆ ПОЙТАХТИМИЗДА ФУТБОЛЧИ ЎСМИРЛАР ТУРНИРИНИНГ ҚАТНАШЧИЛАРИ ИККИНЧИ МАРТА КУЧ СИНАШАДИЛАР.

◆ МУСОБАҚАЛАР ЎЗБЕКИСТОН ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА 2 МАРТДАН 9 МАРТГАЧА ДАВОМ ЭТАДИ.

◆ ҒОЛИБЛАР АСОСИЙ СОВРИН УЧУН БЕЛЛАШАДИЛАР.

Тинчлик, дўстлик, қардошлик ва биродарлик шаҳри азим Тошкент йил сайин ёшариб, катта спорт масканига ҳам айланмоқда, — дейди С. Эшмуҳамедов. — Яна икки ҳафтадан кейин улкан спорт анжумани — СССР халқлари ёзги VI спартакиадаси байроғи илк бор республикамиз пойтахтида ҳилпирайди. Мамлакатимизнинг сараланган чарм қўлқоп усталари «Юбилей» спорт саройида рингга чиқадилар. Кейинги ойдан муз устида фигурали учиш таниқли усталарининг чиқишларини томоша қиламиз.

Бу йил Тошкентда иккинчи марта ўтказилаётган халқаро футбол турнирининг анъанавий мусобақалардан бирига айланиши ўз самарасини бер-янти. Чунки, футболимиз резерви ҳисобланган ўсмирлар командаси ўйинчилари катта мусобақада тўп суриб, кўпчилик олдида синовдан ўтишлари учун имкон яратилмоқда. Ўсмирларнинг етук футболчи бўлиб камол топишлари учун нималарга кўпроқ эътибор берилиши лозимлиги тренер-мутахассислар олдида ойдинлашмоқда. Ўзбекистон футбол федерацияси ҳам ўсмирлар билан ишловчи тренерларнинг республика семинарини ана шу халқаро турнир таассуроти остида ўтказмоқчи. Бунинг учун турли областлардан 60 га яқин тренерлар таклиф қилинди. Семинарда чет эллик тренерлар ўз фикр-мулоҳазалари билан ўртоқлашмоқчилар.

Сирасини айтганда халқаро турнир ўзига хос футбол ва тажриба мактабини ўтамоқда. Чет эл ва совет ёшлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликнинг янада мустаҳкамланишига муносиб ҳисса бўлиб қўшилмоқда. УЕФА ташаббуси билан ўтказилаётган мусобақа Европа чемпионатига тайёргарлик вазифасини ҳам ўтайди. Ҳафта мобайнидаги учрашувларда куч синашиш учун Финляндия, Польша, Венгрия, Чехословакия, ГДР командалари, Совет Иттифоқининг қўш терма командаси ташриф буюрди. Ўтган йилги куч синашувлар иштирокчилари ГФР ҳамда Швеция коллективлари ўрнига бу сафар ЧССР ва Венгрия футболчилари меҳмон бўлиб келишди.

Мезбонлар — Ўзбекистон терма командаси футболчилари турнирга алоҳида тайёргарлик кўришди. Ўтган йилги мусобақаларда кумуш медаль совриндори бўлган футболчиларимизнинг энг кучлилари саралаб қўйилди. Командамизга раҳбарлик қилишаётган таниқли тренерлар С. Арутюнов билан В. Қаҳҳоровлар ўсмирларимизни қуйидаги тартибда майдонга туширишмоқчи.

Дарвозабонлар: Зоҳид Норматов ва Юрий Бельмасов; **ҳимоячилар:** Анвар Азизхўжаев, Обид Бодомхонов, Владимир Карман, Тоҳир Гизатулин; **ярим ҳимоячилар:** Тоҳир Камолов, Сергей Рузанов, Фарид Халяпов, Ринат Кабиров, Сергей Юрин, Роман Лим; **ҳужумчилар:** Василий Юрин, Бахтиёр Бобоев, Артём Арутюнов, Сергей Корнеев, Эркин Абдураҳмонов.

Турнирнинг тантанали очилиши ва биринчи учрашув ҳамда ғолиб команда аниқланадиган охирги ўйинни «Зангори экран» орқали олиб кўрсатиш кўзда тутилган. Турнир иштирокчилари икки группага бўлинган ҳолда «Пахтакор», «Старт», «Химик» (Чирчиқ), «Ўзбекистон беш йиллиги», «Трактор», «Юбилей» (Тўйтепа) каби Тошкент ва пойтахт области стадионларида учрашадилар. Ҳар бир учрашув суратда қайд қилинганидек қизғин, серзавқ ва ҳужумкорлик руҳида ўтади деб умид қиламиз.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 16.30 — ТОШКЕНТ. 16.35 — Ёш киноҳаваскорлар клуби. 17.25 — Қувноқ стартлар. 18.25 — «Ахборот». 18.40 — Футбол бўйича V-халқаро ўсмирлар турнири. 19.10 — У ёлғиз эмасди (бадиий фильм). 20.25 — Телеочерк. 20.35 — «Ахборот». 20.55 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Спорт программаси. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — ТОШКЕНТ. 10.05 — Янгиликлар. 10.15 — Концерт. 10.50 — Экран ҳандаси. 11.30 — Ўқув кўрсатувлари. 16.30 — МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Цирк майдонида. 20.10 — Чин қалбдан. 22.00 — ТОШКЕНТ. 22.30 — Турнахон (бадиий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 16.30 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/III да Қароқчилар, 2/III да Чақмоқ (кундузи), Йўқолган узук (кечқурун).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/III да Ташвишланманг онажон (17.00), 2/III да Трибунал (12.00).

КИНО

Бонг — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).
Гойя — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).
Осмон қучоғидаман — «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
5, 6 МАРТ КЕЧ СОАТ 7 ЯРИМДА
М. Қориёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармонияси артистларининг
КОНЦЕРТИ

Қатнашадилар:
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: ОЛМАХОН ҲАЙИТОВА, ҚИЗЛАРХОН ДЎСТМУҲАМЕДОВА, ЖУМАНАЗАР БЕКЖОНОВ.
Солистлар: Ҳадича АЛИМАРДОНОВА, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Анвар ТИЛЛАНАЗАРОВ, Азиза ТЎЛАГАНОВА, Нина ТЯГНИБИДНАЯ, Гулнора АЪЗАМОВА, Ғуломжон ДАДАХОНОВ, Саттор ИСМОИЛОВ.
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ
Ансамблнинг музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Салоҳиддин ТЎХТАСИНОВ.
Программани Бутуниттифоқ театр артистлари конкурсининг лауреати ЗАЙТУНА ТОЖИБОЕВА олиб боради.
Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

ҲУРМАТЛИ ФУТБОЛ ИШҚИБОЗЛАРИ!
МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
2 МАРТ КУНДУЗ СОАТ 3 ЯРИМДА
ЎСМИРЛАР ОРАСИДА ФУТБОЛ БЎЙИЧА V ХАЛҚАРО ТУРНИРНИНГ ТАНТАНАЛИ ОЧИЛИШИ.
ТУРНИРДА ГДР, ПХР, ВХР, ЧССР, ФИНЛЯНДИЯ, СССР ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ТЕРМА КОМАНДАЛАРИ ИШТИРОК ЭТАДИ.
СССР-1 — ЧССР КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА УЧРАШУВ ЎТКАЗИЛАДИ.
Билетлар стадионнинг барча кассаларида сотилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р. 01258. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 51.